

Voorzitter

herinnering aan die bijdrage een steun is voor zijn familie bij het verwerken van haar verdriet.

Ik verzoek u een moment stilte te betrachten.

(De aanwezigen nemen enige ogenblikken stilte in acht.)

De **voorzitter**: De fractie van de Partij van de Arbeid heeft verzocht om heropening van de beraadslaging over wetsvoorstel nr. 28999.

Ik stel voor, aan dit verzoek te voldoen.

Aldus wordt besloten.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

De **voorzitter**: Ik heet de ministers van VWS en Justitie van harte welkom.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:
- **het wetsvoorstel Wijziging van de Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen en enige andere wetten in verband met de aanpassing van de in deze wet opgenomen klachtregeling (28999).**

(Zie vergadering van 8 november 2005.)

De beraadslaging wordt heropend.

De heer **Hamel** (PvdA): Voorzitter. In tweede termijn is in de ogen van onze fractie niet de gewenste helderheid gekomen in de discussie die is gevoerd over aan de ene kant de wens dat er geen impasse ontstaat in de behandeling van de patiënt en aan de andere kant de wens dat een psychiater niet kan worden gedwongen om een behandeling in te zetten of voort te zetten dan wel te wijzigen in opdracht van een klachtencommissie. Wij hebben in dat debat geprobeerd aan te geven dat volgens ons de psychiater de mogelijkheid heeft zich terug te trekken uit de behandeling. Het wetsvoorstel laat zich evenwel niet zo precies lezen. Door het kabinet is gezegd dat die mogelijkheid er wel is en dat die ook als zodanig is bedoeld. Gelet op het ontwerp van de reparatiewet die voor ons ligt en het belang dat daarin aan de klachtencommissie wordt toegekend, wensen wij te beklemtonen dat een klachtencommissie een klachtencommissie is, dat de behandeling van de patiënt om wie het gaat continuïteit moet kennen en dat er in dit soort situaties duidelijkheid dient te zijn over hoe dat is geregeld. Wij constateren dat kabinet en Kamer een verschillende lezing hebben van wat er precies op dit punt in het wetsvoorstel staat. Om dat punt te verduidelijken, wil ik een uitspraak van deze Kamer vragen.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de klachtregeling in de wet BOPZ met

zich meebrengt dat de klachtencommissie, c.q. de rechter, na gegrondverklaring van een klacht, de behandelaar kan opdragen een nieuwe beslissing te nemen of een handeling achterwege te laten, met inachtneming van de uitspraak;

overwegende dat de behandelaar daardoor in de situatie kan raken dat hij in strijd met zijn eigen professionele opvattingen moet handelen;

overwegende dat de patiënt erbij gebaat is dat na de gegrondverklaring van zijn klacht, het behandelings-traject niet in een impasse raakt;

voorts overwegende dat het de instelling is die verantwoordelijk is voor het aanwijzen van een voor de behandeling verantwoordelijke persoon;

verzoekt de regering, in het aangekondigde voorstel tot wijziging van de wet BOPZ ter verduidelijking op te nemen dat wanneer een klacht gegrond wordt verklaard, de instelling moet beoordelen of de betrokken psychiater met de behandeling van de patiënt belast kan blijven of dat een andere psychiater met de behandeling moet worden belast,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Hamel, Dupuis, Slagter-Roukema, Van der Lans, Putters en Van de Beeten.

Zij krijgt E (28999).

De heer **Hamel** (PvdA): Ik wacht met belangstelling het antwoord van de regering af.

Minister **Hoogervorst**: Voorzitter. Wij zijn bereid deze motie welwillend te bezien en haar te betrekken bij het wetsvoorstel dat nog bij de Staten-Generaal zal worden ingediend.

De beraadslaging wordt gesloten.

Het wetsvoorstel wordt met algemene stemmen aangenomen.

De motie-Hamel c.s. (28999, E) wordt met algemene stemmen aangenomen.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Voorzitter: Bierman-Beukema toe Water

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Goedkeuring van de op 17 juni 2002 te Luxemburg totstandgekomen Europees-mediterrane Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Libanon, anderzijds (Trb. 2002, 143, en Trb. 2003, 141) (28837);**
- **het wetsvoorstel Wijziging van de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra**

Voorzitter

en de **Wet medezeggenschap onderwijs 1992 ten behoeve van meer keuzevrijheid voor de scholen bij de inrichting van de onderwijstijd (29733)**;

- **het wetsvoorstel Goedkeuring en uitvoering van de op 17 december 1991 te München tot stand gekomen Akte tot herziening van artikel 63 van het Verdrag inzake de verlening van Europese octrooien van 5 oktober 1973 (Trb. 1992, 47), het op 1 juni 2000 te Genève tot stand gekomen Verdrag inzake octrooirecht (Trb. 2001, 120), het op 17 oktober 2000 te Londen tot stand gekomen Verdrag inzake de toepassing van artikel 65 van het Verdrag inzake de verlening van Europese octrooien van 5 oktober 1973 (Trb. 2001, 21) en de op 29 november 2000 te München tot stand gekomen Akte tot herziening van het Verdrag inzake de verlening van Europese octrooien (Trb. 2002, 64) (29874, R1777)**;

- **het wetsvoorstel Wijziging van belastingwetten en enige andere wetten in verband met noodzakelijk technisch herstel (Technische herstelwet 2005) (30200)**;

- **het wetsvoorstel Wijziging van enkele wetten op het beleidsterrein van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in verband met het herstellen van wetstechnische gebreken en leemten in 2005 (Reparatiewet OCW 2005) (30239)**.

Deze wetsvoorstellen worden zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

Aan de orde is de gezamenlijke behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen in verband met de afschaffing van de verplichte bundeling en integratie van gemeenschappelijke regelingen in samenwerkingsgebieden en daarmee samenhangende wijzigingen (27008)**;

- **het wetsvoorstel Wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen en enkele andere wetten met het oog op de instelling van Wgr-plusregio's (Wijzigingswet Wgr-plus) (29532)**.

De **voorzitter**: Ik heet de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van harte welkom.

De beraadslaging wordt geopend.

Mevrouw **Meindertsma** (PvdA): Mevrouw de voorzitter. In de bijdrage van de PvdA-fractie bij de voorgestelde wetswijzigingen wil ik kort stilstaan bij de volgende vier punten: het waarom van de wijzigingen, het karakter van de wijzigingen, de democratische legitimatie en de verhouding van deze wetswijzigingen tot verschillende sectorwetten, met name de Wet ruimtelijke ordening.

De reden van deze wetswijziging is gelegen in het feit dat de noodzaak aanwezig was en is om een structurele voorziening te treffen voor het bestuur rond de grote steden. Het waren vooral de grootstedelijke problemen die enerzijds noodzaakten tot een meer verplichtend karakter van de onderlinge afspraken en anderzijds tot het kunnen beschikken over zelfstandige bevoegdheden

op verschillende beleidsterreinen. Ook naar het oordeel van de PvdA-fractie moeten de kansen en problemen rond de grootste stedelijke agglomeraties in ons land samenhangend en in onderling overleg tussen de verschillende gemeenten die in die gebieden werkzaam zijn worden aangepakt. Het gaat dan vooral om het maken van niet vrijblijvende afspraken over de ruimtelijke ordening, het wonen, het werken, de verkeersinfrastructuur, veiligheid en leefbaarheid. En daar horen bevoegdheden bij.

Niet ontkend kan worden dat het karakter van de provinciale bemoeienis met de kaderwetgebieden ingrijpend veranderde. Bevoegdheden die voorheen op provinciaal niveau lagen, werden nu aan de besturen van de kaderwetregio's toevertrouwd en daardoor nam de rechtstreekse relatie met het Rijk toe. De kaderwet bestuur in verandering, een experimentele wet met een tijdelijk karakter, die van toepassing is op zeven regionale stedelijke samenwerkingsverbanden, heeft de afgelopen jaren haar bestaansrecht bewezen en moest een vervolg krijgen. Daarover waren de bestuurders en politici in de kaderwetgebieden het redelijk eens. Maar hoe dan wel, daar was bestuurlijk Nederland het wat minder over eens. Allerlei bestaande belangen en het bijna dogmatisch willen vasthouden aan de Thorbeckiaanse hoofdstructuur leidden tot veel discussies. Discussies vragen tijd en daarom moest de kaderwet verlengd worden en moet dat, als wij nu niet opschieten, bijna opnieuw gebeuren. Wij behandelen daarom vandaag een wetswijziging die niet alleen de continuïteit van de bestuurlijke organisatie van de kaderwetgebieden moet garanderen, maar die ook de deur openzet voor andere gebieden om gebruik te maken van de in deze wet geboden mogelijkheden. Hoewel de PvdA zeer overtuigd is van regionale gemeentelijke samenwerking, zowel in het stedelijk als in het landelijke gebied, rijst bij ons toch de vraag wat er nu zou gebeuren als wij deze wet niet zouden aannemen. Zouden die gebieden dan ineens ophouden met het maken van afspraken op de beleidsterreinen waarop zij de afgelopen jaren gezamenlijk zijn opgetrokken? En zou de provincie ineens weer op haar strepen gaan staan en allerlei bevoegdheden gaan oppakken die zij inmiddels heeft afgestaan? Wij vragen de minister om op die vraag in te gaan, want waarom zouden diezelfde gemeenten die nu zo goed samenwerken dat niet gewoon kunnen blijven doen binnen de bestaande wetgeving? Mocht het antwoord zijn dat zij dan onvoldoende bevoegdheden hebben om daadkrachtig en efficiënt te opereren, komt de vraag naar het karakter van deze wetswijziging in tweede instantie opnieuw aan de orde: hulpstructuur dan wel wijziging van de hoofdstructuur. Daarover gaat dan ook het tweede onderdeel van de inbreng van mijn fractie.

In de behandeling in de Tweede Kamer, in de reacties die de wet heeft opgeroepen bij de verschillende bestuursorganen, in het advies van de Raad van State en in de behandeling tot nu toe in deze Kamer staat de vraag centraal of bij deze wetswijziging gesproken kan worden van het treffen van een structurele voorziening die ten dienste staat van de bestuurlijke hoofdstructuur – Rijk, provincies en gemeenten – dan wel dat er sprake is van een dusdanig ingrijpend wijzigingsvoorstel, dat geconcludeerd moet worden dat hiermee de hoofdstructuur geweld wordt aangedaan. De regering doet de grootste mogelijke moeite om aan te geven dat het echt gaat om een hulpstructuur, dat het echt gaat om